

Tegen de vlakke

De sloop van het voormalige Groot Ziekengasthuis (GZG) vordert gestaag. De sloop brengt een hoop stof met zich mee. Met sproeiers proberen de slopers de overlast te beperken. Of dat lukt, daar

zijn de meningen volgens een kleine peiling van het Brabants Dagblad over verdeeld. Feit is dat er weinig klachten binnenkomen bij de aannemer. Wie klachten heeft, kan zich melden bij de

aannemer: info@gasthuiskwartier.nl of: 073-5435588.

Zie verder pagina 2

Over die bijzondere gebouwen

De eerstvolgende algemene vergadering van Blb/Wijkraad Binnenstad staat grotendeels in het teken van gebouwen die het beeld van dit stadsdeel bepalen en de uitdaging om voor deze gebouwen een nieuwe bestemming te vinden. De bijeenkomst wordt gehouden in zo'n bijzonder gebouw; het voormalige Paleis van Justitie.

Dit zeer karakteristiek gebouw is vorig jaar aangekocht door de Renschdael Groep in Horst. Eén van de projectmanagers zal vertellen over de aankoop en de plannen die gemaakt worden om de toekomst van het gebouw veilig te stellen. Tweede gastspreker is Michael Bol van de Conceptbouwers.

Prachtige kans

De algemene vergadering wordt op woensdag 23 september vanwege het programma gehouden in het voormalige Paleis van Justitie. Het is daarmee een prachtige kans om dat gebouw eens van binnen te zien. Het begint om 20.00 uur. Na afloop kan informeel worden nagepraat onder het genot van een drankje.

**PRAAT MEE OVER DE
BINNENSTAD. 23 SEPTEMBER,
VOORMALIG PALEIS VAN
JUSTITIE, ZUIDWAL,
'S-HERTOGENBOSCH.**

Voor meer informatie: pagina 3

Sproeien tegen stof

Sinds begin augustus is vanaf de Zuid-Willemsvaart voor het eerst de Arena zichtbaar. Met dank aan de slopershamer, die etage na etage van het hoogste gebouw van het GZG kopjes kleiner maakte. Maar ook nadat dit gebouw met de grond gelijk is gemaakt, moet er nog heel wat worden gesloopt. Daarna begint de opbouw van een mooi, nieuw deel van de binnenstad.

De meeste gebouwen zijn aan de binnen- en buitenzijde al gestript. De komende tijd worden gebouwen op de binnenplaats van het Gasthuiskwartier en aan de Nieuwstraat gesloopt. De sloop van de Bloemenkamp volgt later, het tijdstip waarop is nog niet bekend. Vanzelfsprekend blijven monumentale gebouwen staan.

Afgelopen zomer waren er perioden van warm weer en daardoor was de lucht droog. Op die dagen was er meer overlast dan gebruikelijk, erkennen de

slopers. Jan Buitink, die namens de gemeente projectleider is van de herinvulling van het GZG terrein, legt uit dat er gepoogd is de overlast zo veel mogelijk te beperken. "Tijdens de sloop van een gebouw wordt er steeds op meerdere punten gesproeid. Er zijn ook sproeiers geplaatst op de bergen met puin. Dat gebeurt allemaal om de kans op rondwarrelend stof te verminderen. We weten dat dit niet altijd lukt, maar de slopers doen hun best en zijn zich bewust van de hinder."

Na het zuur komt het goed. Uiteindelijk

biedt het vijf hectare grote gebied plaats aan woningen, winkels en bedrijfjes en wordt het een plezierige verblijfsruimte. Oud en nieuw zullen er één geheel vormen.

Het eerste deel van het plan dat ontwikkeld gaat worden, is het gedeelte Tolbrugstraat - Zuid-Willemsvaart - Nieuwstraat, waar het oude ziekenhuis stond. Dat wordt een kleinschalig woongebied met grondgebonden stadswoningen, herenhuizen met tuin en appartementenblokken.

St. Jan: ook voor de buurt

De nieuwe parkeergarage St. Jan is er ook voor inwoners van de binnenstad. Voor abonnement- en vergunninghouders worden honderd plaatsen gereser-

veerd. Ook elders in de binnenstad komen er 150 plaatsen bij. Dat staat in een voorstel aan de gemeenteraad. Die raad neemt daar op 22

september een besluit over. Op de foto een impressie van de opening voor genodigden, in juli jl.

Hofstad wordt Bofstad

Wonen in het hart van de drukke stad en dan toch lekker kunnen spelen. Dat is boffen. Kinderen in de buurt Hofstad hebben er sinds kort fijne speelplekken

bij. Helemaal klaar is het allemaal nog niet, leert een toelichting van de speelplaats-deskundige van de gemeente. Maar dat deert de kinderen niet.

Er is de afgelopen zomer veel gebruik gemaakt van de nieuwe terreintjes.

Zo veel gebouwen, zo veel kansen

Wandel met voorzitter Marie-Louise Filippini van Blb/wijkraad Binnenstad door de stad en je ziet gebouwen die je eerder amper in de gaten had. "Kijk hier links, ook al zo'n beeldbepalend gebouw," wijst ze. De binnenstad zit er tjokvol mee. Sommige gebouwen lijken te hunkeren naar een nieuwe bestemming.

"Voor de leefbaarheid van onze stad is het belangrijk dat er actief gewerkt wordt aan het geven van een nieuwe bestemming," vindt Marie-Louise. "Langdurige leegstand en doodse plekken in de stad dragen niet bij aan een fijne leefomgeving. Er zitten echter nogal wat haken en ogen aan herbestemming. De eerste vraag die bij locaties nogal eens naar voren komt, is: wie durft?"

Over die beeldbepalende gebouwen gaat het tijdens de eerstvolgende openbare bijeenkomst van Blb/wijkraad Binnenstad. Die wordt gehouden op woensdag 23 september en begint om 20.00 uur. Vanwege het programma is gekozen voor zo'n bijzonder gebouw: het voormalige Paleis van Justitie aan de Zuidwal.

Specifieker: de voormalige zittingzaal daar. Marie-Louise vertelt enthousiast over de inspirerende voorbeelden uit andere steden. Hoe bijvoorbeeld in Roermond de voormalige stadsgevangenis, het Arrestgebouw, een nieuwe bestemming kreeg. Net als de verschillende loodsen in de spoorzone in Tilburg en wat voor impulsen dat aan die steden gaf. "Ook hier in 's-Hertogenbosch zijn er veel van die gebouwen, zoals De Heus en het PTT-gebouw aan de Prins Bernhardstraat."

Nieuwsgierig

Een beeldbepalend gebouw in onze stad dat binnenkort daadwerkelijk aangepakt wordt, is het voormalige paleis van Justitie. Dit enorme complex is vorig jaar gekocht door de Renschdael Groep in

Horst. Op dit moment inventariseert een projectteam de kansen en mogelijkheden voor het gebouw. Marie-Louise: "Wat daar allemaal bij komt kijken als je dat met respect voor de historie en de omgeving wil doen, wordt verteld door de projectleider. Mensen die nieuwsgierig zijn naar het huidige gebouw en zich een beeld willen vormen over wat het zou kunnen gaan worden, die moeten er bij zijn."

Ook leuk: ze krijgen tevens een presentatie van één van de mensen van De Conceptenbouwers uit 's-Hertogenbosch. "Die presentatie gaat over hoe je in het algemeen de herbestemming van markante gebouwen aan zou kunnen pakken. Ook dit belooft een inspirerend verhaal te worden."

Ben van Berkel: ‘Leuk, speels, feestelijk’

Architect Ben van Berkel van UNStudio in Amsterdam is niet gelukkig. Hij is “héél gelukkig” dat zijn ontwerp voor het nieuwe theater door de Bosschenaren is gekozen. Hij belooft een theater dat “leuk, speels en feestelijk” is.

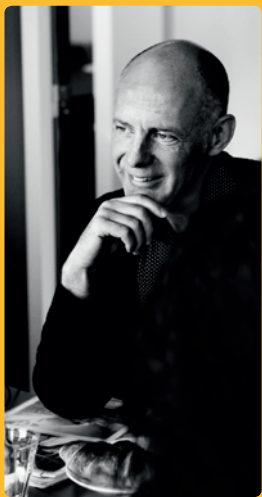
Vraag aan Van Berkel niet of dat theater niet beter in het Paleiskwartier gebouwd had kunnen worden. De architect heeft kennis genomen van de discussie over de locatie, maar houdt zich er graag verre van. “De keuze was al gemaakt toen

UNStudio werd benaderd. Het is in veel steden een terugkerend debat: moet een theater in het centrum of juist aan de rand. En ja, natuurlijk was het ontwerp anders geweest als die andere plek was gekozen. Vanzelfsprekend.”

Dit ontwerp past dus bij de omgeving?

“Maar natuurlijk. Het past in de schaal van de omgeving. Dat zit in de vier elementen waarmee het theater is opgebouwd. De vorm, de afmeting en

het ritme. Je kunt vanaf de Parade naar binnenkijken en dan zie je de bezoekers de trappen op gaan, naar het balkon. Overigens heeft die voorzijde op zich al de suggestie van een balkon."

Uw bekendste werk, de Erasmusbrug, wordt tot uw verdriet De Zwaan genoemd. Mag dit theater wel een bijnaam krijgen?

"Tot mijn verdriet? Nee hoor, ik vind het wél leuk als een gebouw een bijnaam krijgt. In het geval van de Erasmusbrug heeft het me enigszins verbaasd, omdat de brug juist bedoeld is als robuust – er zit een verwijzing in naar de kranen van de Rotterdamse haven. Dan is het

verrassend als de brug genoemd wordt naar zo'n sierlijk dier. Maar ik verheug me er op als het theater straks een bijnaam krijgt."

Gaat de bouw overlast opleveren?

"We gebruiken een bouwmethode die de overlast beperkt. Dat doen we altijd als we in een bebouwde en bewoonde omgeving aan de slag gaan. En dat doen we nogal eens, want we houden van binnenstedelijke projecten. Er zullen natuurlijk vrachtwagens af en aan rijden, maar we proberen herrie en trillingen zo veel mogelijk te beperken. Ook blijft het plein voor het theater zo veel mogelijk vrij." Over overlast gesproken: die wordt na de ingebruikname een stuk minder. Nu staan er nog vrachtwagens voor de deur van bijvoorbeeld theatergezelschappen. In de toekomst rijden die de kelder in. We zijn met het theater sowieso nogal de diepte ingegaan. Zo konden we voorkomen dat de onmisbare theatertoren boven het gebouw uitsteekt. Het hele theater wordt weinig hoger dan de bomen op het plein."

De concurrentie bij de verkiezing was fors. U kreeg 57 procent van de stemmen. Voelt dat als een nipte overwinning?

"Welnee. Het voelt als een overwinning. Bij de avond waarin de architecten zich mochten presenteren, kreeg ik al erg veel positieve reacties. Het is fijn dat dit bevestigd is door de uitslag. Ik ben er erg gelukkig mee. Het is echt een project dat bij me past. Ik werk niet alleen graag in steden, ik ben ook nog eens dol op theater. Ben een echt theatermens."

Bezoek dan straks vooral eens het theater. Er is hier vast wel eens iets te doen dat nergens in uw stad, Amsterdam, geprogrammeerd staat.

"Sterker, daar hebben we rekening mee gehouden. Tijdens grote publieke evenementen in de stad, zoals carnaval, kunnen de deuren van het theatercafé en een binnenwand verplaatst worden.

Zo verbinden we de kleine zaal met de publieke ruimte en leiden we gasten direct naar het hart van het theater."

Portrait: Ben van Berkel, Founder/Principal Architect UNStudio
Grote foto: Het ontwerp van het nieuwe theater

Burgemeester Rombouts zette, met tal van bewoners en ondernemers, zijn handtekening onder het convenant.

Handtekeningen voor Korte Putstraat

Bewoners uit de omgeving van de Korte Putstraat stonden maandag 13 juli in de rij om hun handtekening te zetten onder een overeenkomst, afgesloten met ondernemers van die straat en met de gemeente. Namens de gemeente tekende burgemeester Ton Rombouts.

Ze hingen zowat met de benen buiten, die maandagmiddag bij café Baron's Lodge. Na twee jaar goed en intensief overleg lag er een pakket afspraken op tafel, waar de betrokkenen hun handtekening onder mochten zetten. Nou ja, op tafel: op de bar. "Ik was al vaak in cafés en ik heb al vaak contracten ondertekend, maar de combinatie is nieuw voor me," grapte de burgemeester.

'Naast mijn bed'

Eén van de vertegenwoordigers namens de bewoners is Marjo van de Peppel. Ze is enthousiast over de maatregelen op het gebied van laden en lossen, afval ophalen en het verminderen van de geluidsoverlast. "Ik woon in de Lange Putstraat,

recht tegen over de 'Korte'. Mijn slaapkamer zit aan de voorkant van de woning en ik heb slechts enkelglas. Dus je begrijpt: als er in de straat iemand muziek maakt, dan is het alsof ze naast mijn bed staan. Ik moet daar niet over zeuren, want dat hoort er bij als je hier gaat wonen. En oordopjes doen wonderen. Maar toch is het plezierig als er door de ondernemers rekening wordt gehouden met de bewoners. En dat doen ze. Alle lof voor hen!"

Wijkmanager Riekje Bosch vertelde hoe ze twee jaar geleden de binnenstad als werkgebied kreeg en zich direct op de Korte Putstraat stortte. Ze had zelfs een intentieverklaring al in haar broekzak. "Zo doen we dat niet, zei de burge-

meester toen tegen me. Leg geen verklaring aan de betrokkenen voor, maar laat ze samen tot afspraken komen. Dat werkt beter." Ton Rombouts greep zijn aanwezigheid in de Korte Putstraat aan om reclame te maken voor Jeroen Bosch 500 en de horecaondernemers te wijzen op de betekenis van dat jubileumjaar voor hen. "U gaat het druk krijgen."

Voor meer informatie:
www.korte-putstraat.nl

En weg is de lisant

De lisant is weer verdwenen uit de Jeroen Bosch Tuin. Eind mei streek het insect neer in de tuin en op 14 september was het beest weer vertrokken.

Nooit gehoord van de lisant? Dat komt dan omdat het insect in werkelijkheid niet bestaat. Het is een kunstwerk dat er uitziet als een denkbeeldig insect. Het kunstwerk voer afgelopen voorjaar mee met de Bossche Parade. Het is inmiddels traditie dat één kunstwerk dat op die botentocht voorbij kwam, tijdens de daarna volgende zomer wordt gepar-

keerd in de Jeroen Bosch Tuin. Navraag bij de vrijwilligers van de tuin leert dat het er goed gaat. Joeri de Becker: "We hebben zo nu en dan wel overlast van wat agressieve jongeren en in die gevallen schakelen we de politie in". Hij voegt er aan toe dat de vrijwilligers en omwonenden 'niet flauw' zijn. "Als je in de binnenstad woont, dat kun

je best wel tegen wat kabaal en rommel. Maar ook hier zijn er grenzen. Overigens zijn de meeste jongeren die in de rond de tuin rondhangen zo lastig niet. Als je ze aanspreekt op bijvoorbeeld geluidsoverlast, dan zijn ze vol begrip."

Meer weten over de Jeroen Bosch Tuin? Kijk hier: <http://www.jeroenboschtuin.nl>.

Samen tegen armoede

Er is slecht nieuws en een ook beetje goed nieuws over armoede. Het slechte nieuws: er leven erg veel mensen in armoede, ook in 's-Hertogenbosch en dan ook nog eens vooral in de binnenstad. Het goede nieuws: het Netwerk Tegen Armoede brengt alle hulp samen en doet daarnaast nog meer goede dingen.

Dit artikel is geschreven op basis van een interview met één van de bestuursleden van Netwerk Tegen Armoede. Maar bij die nog jonge organisatie houden ze er niet van zichzelf naar voren te schuiven. "Het gaat niet om ons", zeggen ze. Of Wijkgericht Binnenstad dus maar geen initiatiefnemers en bestuursleden wil citeren. Maar lees toch vooral door. Het begon allemaal op een conferentie over kinderen en armoede, in januari vorig jaar gehouden in de stad. Enkele aanwezigen zetten toen de schouders onder het Netwerk. Eén van de, inmiddels al best aardig gerealiseerde, doelen: al die vrijwilligers, hulpverleners en organisaties beter met elkaar in contact brengen zodat allerlei vormen van hulp beter afgestemd worden. Daarnaast wil

het Netwerk alle hulp die er is op één plek samenbrengen. Op de website netwerktegenarmoede.nl is het resultaat daarvan te zien. Per probleem of thema zijn allerlei aanbiedingen en organisaties handig samengebracht. En dan zijn er nog alle mensen in 's-Hertogenbosch die gelukkig niet arm zijn. Het is goed als zij weet hebben van het probleem en de oplossingen en armoede in hun omgeving herkennen. Maar ook: dat ze weten van de risico's die ze lopen om zelf arm te worden. Uiteindelijk streeft het Netwerk er naar dat in 2018 geen enkel kind in de gemeente nog in armoede leeft. Natuurlijk is er ook aandacht voor armoede onder volwassenen, maar de organisatie is nu eenmaal voortgekomen

uit een conferentie over armoede onder kinderen. Daar komt bij dat een arm kind doorgaans leeft in een arm gezin, nietwaar? Op dit moment leven naar schatting zesduizend kinderen in 's-Hertogenbosch in armoede, dus er is nog een hoop werk te verzetten. Het Netwerk is actief in de hele stad en probeert ook per wijk te inventariseren wat er gebeurt. De aandacht voor de binnenstad is groot, uit de Armoedemonitor van de gemeente blijkt namelijk dat juist hier relatief veel mensen wonen onder de armoedegrens. Dat zijn overigens vooral jongeren.

Meer weten over het Netwerk Tegen Armoede? Kijk op de website www.netwerktegenarmoede.nl.

De pareltjes van de Binnenstad

De binnenstad zit vol met, vaak relatief onbekende, prachtige plekjes. In de serie 'Pareltjes van de binnenstad' zoekt Wijkgericht ze op. Dit keer: stadspark Mariënborg.

Niet verder vertellen

We hebben al bijna spijt van deze serie. Want op sommige mooie plekjes is het zo heerlijk rustig, dat we het jammer vinden om daar verandering in te brengen. Neem nou stadspark Mariënborg.

Klooster Mariënborg, waarnaar het stadspark is vernoemd, staat nog steeds trots en fier te wezen aan de Sint

Janssingel. Het werd gebouwd in 1899 en uitgebreid in 1928. De zusters stortten zich op het onderwijs. En dus bood het

complex behalve het klooster zelf ook onderdak aan de Kweekschool, de Huishoudschool en de Industrieschool. De laatste school ging in 1999 dicht en dat was het moment om een nieuwe bestemming te vinden voor de schoolgebouwen. Het werden woningen. Ze werden opgeleverd in 2006 en veranderden de binnentuin in een stadspark. Op de website van de vereniging van eigenaren van die woningen wordt met enige weemoed over die tuin van weleer geschreven. Die was ingetogen en sacraal, aldus de schrijver. De nieuwe tuin zou een echt ontwerp ontberen. Ook mist het park duidelijke grenzen, moppert de site. U kunt zelf geen bekijken of de schrijver gelijk heeft. Tussen Uilenburg en de Sint Janssingel ligt het park op u te wachten. Altijd groen en bijna altijd rustig. Dat laatste blijft zo, als we het niet verder vertellen...

Nieuwe pagina Facebook

De wijkmanager binnenstad heeft een nieuwe Facebook-pagina.

Riekje Bosch is wijkmanager binnenstad en was tot voor kort te volgen via een eigen pagina. Dat bleek niet handig. Mocht Riekje verkassen naar een andere wijk, dan moet haar opvolger op het sociale netwerk van start gaan met

amper connecties die van doen hebben met de binnenstad. En dus besloten de wijkmanagers hun pagina's niet langer te vernoemen naar zichzelf, maar naar de wijken waar ze actief zijn. De oude pagina's blijven nog wel even

bestaan, maar wie benieuwd is naar nieuws van en over de binnenstad, gepresenteerd door de wijkmanager: neem een kijkje op www.facebook.com/pages/Wijkmanager-Binnenstad-s-Hertogenbosch.

Informatie

Losliggende stoeptegels, een kapotte lantaarnpaal of vernielde speeltoestellen? Last van zwerfvuil, of groen dat nodig aan onderhoud toe is, enz.? Bel hiervoor het Schoon, Heel en Veilig (073) 615 55 55 voor zaken in de openbare ruimte. Zo werkt u mee aan een schone stad!

Kijk ook eens op www.s-hertogenbosch.nl. Hier is veel informatie te vinden over uw wijk. Hebt u vragen, neem dan contact op met wijkmanager Riekje Bosch, telefoonnummer (073) 615 56 57 of mail naar wijkgerichtwerken@s-hertogenbosch.nl. Riekje zit ook op Facebook: [wijkmanagerriekjebosch](https://www.facebook.com/wijkmanagerriekjebosch). Deze nieuwsbrief is een initiatief van de gemeente 's-Hertogenbosch.

www.wijkgerichtwerken.nl